

Asia: VN/14840/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (DigiFinland Oy)

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne sidosyksikköasemasta

Kirjoita tähän:

HUS-yhtymä pitää esitettyä sääntelyratkaisua perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Esityksen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa DigiFinland Oy:n toimiminen jatkossakin valtion, hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteisenä sidosyksikkönä sekä kansallisten digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Sidosyksikköaseman säilyttäminen ylläpitää mahdollisuuksia toteuttaa valtakunnallisesti yhtenäisiä ratkaisuja sekä edistää digitaalisten palvelujen skaalautuvuutta ja hyvien käytäntöjen leviämistä. On toivottavaa, että hyvinvointialueilla säilyy mahdollisuus hyödyntää yhteisiä ratkaisuja ilman raskaita hankintamenettelyjä, erityisesti tilanteissa, joissa markkinoilta ei ole saatavissa vastaavia palveluja.

HUS-yhtymä katsoo, että esityksessä ehdotettu poikkeus hankintalain vähimmäisomistusosuutta koskevasta vaatimuksesta on tältä osin perusteltu, jotta nykyinen yhteistyömalli ja siihen perustuva palvelukehitys voivat jatkua keskeytyksettä.

Muut kommentitne esityksestä

Kirjoita tähän:

HUS-yhtymä kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että DigiFinlandin rooli osana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kokonaisuutta on jäänyt osin epäselväksi. Vaikka yhtiön tehtävänä on kehittää ja tuottaa kansallisia digitaalisia palveluja sekä tukea tiedon yhteentoimivuutta, sen toiminta on käytännössä jäänyt monin osin erilliseksi suhteessa palvelujärjestelmän operatiiviseen ohjaukseen ja kehittämiseen. Tämä näkyy myös siinä, että yhtiön tuottamien palvelujen hyödyntäminen ei ole kaikilta osin vakiintunut osaksi alueiden palvelukokonaisuuksia, eikä niiden tuottama lisäarvo ole näyttäytynyt yhdenmukaisena eri käyttäjätahoille.

Lisäksi HUS-yhtymä katsoo, että DigiFinlandin suhde valtion ohjaukseen, mukaan lukien yhteistyöalueihin (YTA) ja YTA-sopimusten valmisteluun kohdistettu ohjaus, jää esityksessä jäsentymättömäksi. YTA-sopimuksissa tulee niitä koskevan asetuksen mukaan sopia niistä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisistä palveluista sekä asiakas- ja potilastietojen käsittelyssä käytettävistä tietojärjestelmistä, joiden kehittämisessä ja käytössä tehdään yhteistyötä. DigiFinland voisi osaltaan tukea tällaista sopimista ja alueellista yhteistyötä. Esityksessä kuvataan omistajaohjauksen ja ministeriöiden roolia, mutta näiden suhteesta alueelliseen ohjaukseen ja palvelujärjestelmän kokonaisjohtamiseen ei muodostu selkeää kokonaiskuvaa.

HUS-yhtymä pitää perusteltuna, että esityksen perusteluissa käsiteltäisiin myös DigiFinlandin asemaa osana kansallista ja alueellista ohjausjärjestelmää. Jatkovalmistelussa olisi aiheellista myös edistää sitä, että yhtiön toiminta tukisi nykyistä paremmin palvelujärjestelmän integraatiota, yhtenäistä ohjausta ja priorisointia.

Tanner Lauri
HUS-Yhtymä